

**УЧЕБНО–ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ЗА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО
ЗА ПРИЕМАНЕ НА УЧЕНИЦИ В ДЪРЖАВНИ И В ОБЩИНСКИ
УЧИЛИЩА СЛЕД ЗАВЪРШЕН VIII КЛАС**

I. ВИД И ВРЕМЕТРАЕНЕ НА ИЗПИТА

Изпитът за проверка на способностите по изобразително изкуство е практически с продължителност 5 (пет) астрономически часа.

II. ФОРМАТ НА ИЗПИТА

Кандидатът избира и работи по една от поставените задачи, както следва:

Композиционна задача по изящни изкуства:

Проект за фигурална композиция по тема, зададена от МОН.

Изпълнение с живописни (акварелни или темперни бои), графични, обемно-пластични изобразителни материали и смесени техники по избор на кандидата.

Формат:

- на рисувателния лист:
 - за живопис – 35/50 см;
 - за графика – 25/35 см или 35/50 см;
- височина на пластиката в кръгло – 15/20 см;
- размер на пластиката в релеф – 15/20 см.

Композиционна задача по приложно-декоративни изкуства/дизайн:

Проект за декоративна композиция по тема, зададена от МОН.

Изпълнение с цветни изобразителни материали по избор на кандидата:

- акварелни или темперни бои;
- смесени техники.

Формат на рисувателния лист за декоративна композиция/дизайн: 25/35 см или 35/50 см.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Изпитът се основава на задължителното учебно съдържание V – VIII клас и включва задачи от учебната програма по изящни, приложни изкуства и дизайн.

- Жанрово разнообразие.
- Творчески труд на художника при създаване на художествената творба.
- Материали и изразни средства на изобразителната дейност при изображения върху плоскост и в пространството.
 - Сценични форми, художествено оформяне на жизнената среда.
 - Стилизацията като процес.
 - Декоративни елементи, мотиви и композиция.
 - Реални и фантазни образи.
 - Нефигурални и фигурални композиции.
 - Изграждане обема на ръбести предмети.
 - Контрастът като изразно средство.
 - Обща форма, конструкция и детайли.

- Значението на визуалната култура в различни сфери на обществения живот: фолклор, масови средства за информация и комуникация, сценични форми, жизнена среда.

- Традиционни народни обичаи и празници.
- Линейна и въздушна перспектива.
- Обем на обли и ръбести тела чрез светлосянка.
- Тонално и цветово изграждане на форми в пространството.
- Изграждане на образи на едни и същи обекти с различни материали и техники.
- Художествени шрифтове и тяхното приложение в практиката.
- Сценографски проекти и проекти за художествено-пространствено оформление на средата.

- Архитектурна среда, класификация на типове архитектурни обекти: битови и обществени.

- Основни принципи на композицията: елементи, структура и изразни средства.
- Основни принципи на декоративната композицията: симетрия, асиметрия, ритъм и контраст.

- Особености на плоскостното и обемното изграждане на пространството.
- Приложение на комбинаториката в нефигуралната композиция.
- Двумерни и тримерни структури от комбинаториката и приложението им в проектите за композиция.

- Стилизацията при изграждане на орнамент.
- Цветови хармонии.
- Основни пропорции на човешката фигура.
- Природни форми и тяхното устройство.
- Равнинни модулни структури и симетрични модулни композиции с повтарящи се елементи.

- Видове илюстрации според предназначението на литературните произведения.
- Видове декоративни композиции – отворени и затворени.

IV. ОЦЕНЯВАНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

- Усвоил е учебното съдържание на общообразователния минимум по теория и практика на изобразителното изкуство.

- Познава видовете и жанровете изящни изкуства, както и природните форми.
- Развил е зрителни представи и въображение.
- Използва графични, живописни, обемно-пластични и декоративни изразни средства.

- Изгражда ръбести предмети чрез светлосянка.
- Развил е усет за хармонично съчетаване на цветовете.
- Познава спецификата на декоративно-приложните и синтетичните изкуства.
- Разбира взаимодействието между различните знакови системи и връзката на изкуството с народното творчество и с обществения живот.

- Познава спецификата на художественото въздействие на архитектурата и оформянето на околната среда.

- Умее да изгражда образите чрез изобразителни способности – двуизмерно и триизмерно.

- Демонстрира знания за използването на цветовете като изразно средство в изящните и в приложните изкуства.

- Умее да композира чрез прилагане принципите на комбинаториката.

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Критериите за оценка на конкурсните работи се определят от МОН в зависимост от параметрите на поставените задачи. Разкриват се от комисията за проверка и оценка след започване на изпита.

Забележка: Пособията и материалите за изпитите се осигуряват от кандидатите. Рисувателният лист и глината се осигуряват и раздават от РУО.

Изготвил:

Галя Георгиева, гл. експерт в дирекция ОПОС,